

TOIMINTASUUNNITELMA 2020

Kiimingin – Jäälin vesienhoitoyhdistys on perustettu keväällä 2011 parantamaan vesistöjen tilaa Jäälinojan valuma-alueella. Tavoitteensa saavuttamiseksi yhdistys on toteuttanut Jäälinjärven yläpuolisella valuma-alueella yhdeksän vesienhoitorakennetta, harjoittanut hoitokalastusta Jäälinjärvessä ja pyrkinyt vaikuttamaan Jäälinjärveen kohdistuvaan kuormitukseen mm. edistämällä viemäröintihanketta ja jakamalla tietoa. Vesistön tilaa ja toimenpiteiden vaikuttavuutta on tutkittu vesianalyseillä. Sinilevähaittaa ei ole esiintynyt kolmeen vuoteen, ja myös limalevähaitat ovat vähentyneet. Veden väriarvojen suunta on aleneva. Kalakannan rakenne on kunnossa. Massiivista rautailmiötä ei ole saatu riittävään hallintaan.

1. Vesienhoito ja vesistön tila

Jäälinojan valuma-alueen vesistön tilan parantamista tarkastellaan tässä suunnitelmassa seuraavasti jaoteltuna:

- A. Jäälinjärven yläpuolinen valuma-alue
- B. Jäälinjärvi
- C. Jäälinoja

A. Jäälinjärven yläpuolinen valuma-alue

Jäälinjärven yläpuoliselle valuma-alueelle alun perin suunnitellut vesienhoitorakenteet on toteutettu. Alkuperäisiä suunnitelmia on täydennetty Kalamäen ja Kokkohaaran kosteikkoihin rakennetuilla lietteenpoistojärjestelmillä.

Rakennetut lietteenpoistojärjestelmät ovat osoittautuneet riittämättömiksi. Sen vuoksi yhdistys rakentaa Jäälinjärven kaakkoispäähän yli kolmen hehtaarin suuruisen Järviaitaan. Hanke toteutetaan niin, että se tulee käyttöön seuraavalla avovesikaudella.

Olemassa olevia rakenteita yhdistys pitää kunnossa ja poistaa lietettä pumppaamalla. Kalamäen kosteikon tulokanava tyhjennetään kaivinkoneella kuluvan talven aikana, mikäli alueen kantavuus on riittävä.

Vesienhoitorakenteiden vaikuttavuutta tutkitaan vakiintuneella näytevalikoimalla. Järviaitaan virtausaukkoon perustetaan uusi näytteenottopiste ja rakennetaan sinne pitkosyhteys.

B. Jäälänjärvi

Jäälänjärven kalakannan rakenne on saatu oikaistuksi. Jäälänjärven hoitokalastusta jatketaan vakiintuneella tavalla.

Yhdistys jatkaa Jäälänjärveen tulevan ja sieltä lähtevän kiintoaineen ja ravinteiden määrän tarkkailua vakiintuneella analyysivalikoimalla ja lisäämällä yhden näytenpisteen Järvaltaan purkuaukkoon.

C. Jäälinoja

Metsäkeskus suunnitteli vuonna 2013 Jäälinojan varteen neljä kosteikkoa. Nämä jäivät toteuttamatta, koska maanomistajien suostumusta ei saatu. Leppiojan kosteikko sijaitsee Oulun kaupungin omistamalla maalla Laivakankaan kaavalaajennuksen alueelle. Kaavoittajalle on esitetty näkemys, että kosteikko toteutettaisiin ns. kaupunkikosteikkona. Kaavoitus on edennyt hitaasti. Yhdistys pitää yhteyttä Oulun kaupungin kaavoittajaan tavoitteen toteuttamiseksi.

2. Tutkimukset

Yhdistys jatkaa Leppisuonojan padotustutkimustaan ja pyrkii saaman käyntiin resurseilleen soveltuvaa tieteellistä tutkimusta rautailmiöstä yhteistyössä Oulun yliopiston, Suomen ympäristökeskuksen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa.

Yhdistys hankkii Jäälänjärven valuma-alueelta ns. SUSI-mallinnuksen (suosimulaattori). Malli tuottaa metsätalosalueelle kuviokohtaisen laskelman siitä, millaiseen kuivatussyvyyteen kunnostusojat kannattaa taloudellisesti kaivaa. Tulosten perusteella voidaan vaikuttaa siihen, ettei kaivussyvyys olisi tarpeettoman suuri ojia kunnostettaessa.

Bioremediaatiotutkimusten tulosten hyödyntäminen ja sen edellyttämät toimet selvitetään ja toimet käynnistetään pienimuotoisesti.

Uppopuurakenteiden käyttöä vesiensuojelussa kokeillaan.

Jäälänjärven haukien ja ahventen elohopeapitoisuudet tutkitaan.

3. Edunvalvonta

Yhdistys seuraa toiminta-alueensa kaavoitusta ja infrastruktuurin uusimista ja laajentamista ja pyrkii vaikuttamaan siihen, että vesistövaikutukset otetaan huomioon sekä suunnittelussa että toteutuksessa. Yhdistys säilyttää vakiintuneen asemansa osallisena julkisissa prosesseissa.

4. Yhdistyksen toiminnan kehittäminen ja viestintä

Yhdistykselle myönnetyt rahoituspäätökset mahdollistavat tarkoituksenmukaisen toiminnan vuosille 2020 ja 2021.

Yhdistys osallistuu valtakunnallisille vesistökuunnostuspäiville sekä VYYHTI-verkoston ylläpitääkseen ja kartuttaakseen verkostoa, jonka myötävaikutuksella vesienhoitoratkaisuja voidaan edelleen kehittää. Otetaan vastaan vierailuja. Yhdistys jatkaa yhteistyötä Jäälin koulun kanssa ja tarjoaa oppilaille vierailu- ja talkoomahdollisuuksia

Yhdistys jatkaa edelleen jäsen- ja varainhankintaa. Edellytyksiä tähän luodaan viestinnällä. K-Supermarket Jäälin uuden kauppiaan kanssa pyritään sopimaan yhteistyöstä. Vesienhoitokohteita tehdään tunnetuksi mediassa.

Yhdistys osallistuu edelleen Jääli – Koiteli polku- ja hiihtoreitin rakentamiseen yhteistyössä Jäälin asukasyhdistyksen ja Jäälin Leijonien kanssa. Yhdistys järjestää venetsialaistapahtuman yhteistyössä muiden jääliläisten toimijoiden kanssa.

5. Kustannukset ja rahoitus

Kustannukset

Järviallas

- virtausaukko ja pitkokset 3000 eur **3000 eur**

Vesienhoitorakenteet

- Kunnossapito ja hoito 3 000 eur
  - Lietteenoisto 1500 eur
- 4 500 eur **4 500 eur**

Kalastus

- Hoitokalastuskulut 500 eur
- Kalastustyö 1 000 eur
- 1 500 eur **1 500 eur**

Vesistötarkkailu

- viranomaistarkkailu 1000 eur
  - tulevan ja lähtevän veden laatu, vaikuttavuustarkkailu 4000 eur
  - näytteenotto ja kuljetukset 1000 eur
  - Vesitaselaskenta 1 000 eur
- 7000 eur **7 000 eur**

Tutkimukset

• rautatutkimus	1500 eur	
• SUSI-mallinnus	3000 eur	
• Suovehka Järviältäaassa	1600 eur	
• Puu ojavesien puhdistuksessa	2000 eur	
• Kalojen elohopeatutkimus	<u>1200 eur</u>	9300 eur

Yhteiset

Hallinto ja yleiskulut	2 500 eur	
Viestintä, vierailut, verkottuminen	2000 eur	
Venetsialaiset	<u>300 eur</u>	4 800 eur

Kustannukset yhteensä yht. 30 100 eur

Rahoitus

Oulun kaupunki		7000 eur
ELY-keskus		9 600 eur
Vesienhoitoyhdistys		
• oma rahoitus	2 000	
• talkoot	<u>12000</u>	14 000 eur

Virkatyö

• viranomaistarkkailu		1 000 eur
-----------------------	--	-----------

Kaikki yht. 31 600 eur

Ylijäämä 1500 eur